

eduresourcza.com

GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE EKSAMEN

NOVEMBER 2023

GRAAD 9

NASIENRIGLYNE

**EKONOMIESE EN BESTUURSWETENSKAPPE:
FINANSIËLE GELETTERDHEID**
(VRAESTEL 1)

7 bladsye

NASIENRIGLYNE**EKONOMIESE EN BESTUURSWETENSKAPPE
(Vraestel 1)
GRAAD 9****AFDELING A: KORTVRAE****VRAAG 1****1.1 MEERVOUDIGEKEUSE-VRAE**

1.1.1	B bedryfslaste ✓
1.1.2	C debiteur ✓
1.1.3	A skryfbehoeftes ✓
1.1.4	C beide bates en laste ✓
1.1.5	B R3 900 ✓

(5 x 1)

5

1.2 PASITEMS

1.2.1	C Verbandlening ✓
1.2.2	F Debiteurekontrole ✓
1.2.3	E Koste van verkope ✓
1.2.4	A Dubbel inskrywing beginsel ✓
1.2.5	D Kontantontvangstejoernaal ✓

(5 x 1)

5

1.3 KIES DIE KORREKTE WOORD/TERM

1.3.1	verkope ✓
1.3.2	Rekeningkundige siklus ✓
1.3.3	kwitansie ✓
1.3.4	Elektroniese Fondsoorplasing ✓
1.3.5	Vaste ✓

(5 x 1)

5

15

TOTAAL AFDELING A: 15

NASIENRIGLYNE

EKONOMIESE EN BESTUURSWETENSKAPPE
(VRAESTEL 1)
GRAAD 9

AFDELING B: JOERNALE EN REKENINGKUNDIGE VERGELYKING

VRAAG 2: JOERNALE

2.1 2.1.1 Kontantontvangstejoernaal van Disney-winkels vir September 2023

KBJ 1

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol.	Ontleding van ontvangste	Bank	Verkope	Koste van verkope	Debiteure-kontrole	Diverse Rekeninge	
									Bedrag	Besonderhede
KRR	6	Kontant		10 500	10 500	10 500 ✓	7 000 ✓✓			
21	25	M. Mouse		800	800 ✓			800 ✓		

(5)

2.1.2 Kontantbetalingsjoernaal van Disney-winkels vir September 2023

KBJ1

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol.	Bank	Handels-voorraad	Skryf-behoeftes	Lone	Krediteure-kontrole	Diverse Rekeninge	
									Bedrag	Besonderhede
123	11	Pluto		1 010 ✓					1 010	Herstelwerk ✓
124	14	Kontant		2 200			2 200 ✓✓			
125	28	D. Duck		3 780				3 780 ✓✓		

(6)

2.1.3 Debiteurejoernaal Disney-winkels vir September 2023

DJ1

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Fol.	Verkope	Koste van Verkope
36	8	M. Mouse		1 800 ✓	1 200 ✓✓

(3)

2.1.4 Krediteurejoernaal van Disney-winkels vir September 2023

KJ1

Dok. nr.	Dag	Besonderhede	Krediteurekontrole	Handelsvoorraad	Skryfbehoeftes	Diverse Rekeninge	
						Bedrag	Besonderhede
229	22	D. Duck	7 560 ✓✓	7 200 ✓	360 ✓		

(4)
(18)

NASIENRIGLYNE

EKONOMIESE EN BESTUURSWETENSAPPE
(VRAESTEL 1)
GRAAD 9

2.2 Bespreek EEN rede hoekom die onderneming besluit het om goedere op krediet te begin verkoop.

- Die besigheid kan meer goedere verkoop. ✓✓
 - Lei tot toename in verkope.
 - Lei tot groei in die onderneming.
- (Enige ander korrekte en relevante antwoord)

(2)
[20]

VRAAG 3: REKENINGKUNDIGE VERGELYKING

Ontleed die volgende transaksies en toon die effek wat elkeen op die rekeningkundige vergelyking het.

Dag	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	Bedrag	Effek op die rekeningkundige vergelyking		
				B	EB	L
bv.	Lone	Bank	1 000	–	–	
3.1	Debiteure-kontrole ✓	Verkope	3 750 ✓✓	+	+	
	Koste van Verkope ✓	Handelsvoorraad ✓	3 000 ✓	– ✓	– ✓	
3.2	Krediteure-kontrole ✓	Bank	4 700		–	– ✓

[10]

30

TOTAAL AFDELING B: 30

AFDELING C: GROOTBOEKE EN PROEFBALANS

VRAAG 4: ALGEMENE GROOTBOEK

Algemene Grootboek van VIVO Handelaars vir Augustus 2023

Dt		Handelsvoorraad				B6		Kt	
Datum		Besonderhede	Fol.	Bedrag	Datum		Besonderhede	Fol.	Bedrag
2023 Aug	1	Balans	a/b	26 400	2023 Aug	31	Koste van verkope	KOJ	73 200 ✓
	31	Bank	KBJ	71 500 ✓✓			Koste van verkope ✓	DJ	48 000 ✓
		Krediteure-kontrole ✓	KJ	51 000 ✓			Balans	o/d	27 700 ✓
				148 900					148 900
		Balans	a/b	27 700					

[8]

VRAAG 5: KREDITEUREGROOTBOEK

Beantwoord die volgende vrae.

5.1 Verskaf die besonderhede/brondokument gemerk (A).

Faktuur ✓

(1)

5.2 Bereken die balans gemerk (B).

R6 600 ✓

(1)

5.3 Vir die transaksie gedateer die 13de, het die besigheid goedere ter waarde van R3 900 gekoop en 'n 10%-handelskorting op hierdie aankoop ontvang. Bereken die bedrag gemerk (C).

$$3\,900 \times 10\% = 390$$

$$3\,900 - 390 = 3\,510 \checkmark\checkmark$$

(2)

5.4 Op die 25ste het die besigheid sy rekening ten volle vereffen. Wat is die balans gemerk (D)?

R0 ✓

(1)

5.5 Die krediteur stuur aan die einde van die maand 'n staat aan die besigheid wat die verskuldigde bedrag weerspieël. Verduidelik waarom dit steeds nodig is dat die onderneming hul eie rekening vir die krediteur in die krediteuregrootboek moet opstel.

- Die besigheid sal enige foute of weglatings aan die einde van die maand kan identifiseer nadat die grootboek met die krediteurestaat vergelyk is. ✓✓
- Die besigheid moet ter enige tyd in die maand weet hoeveel hulle die krediteur skuld.

(Enige ander korrekte en relevante antwoord)

(2)

[7]

VRAAG 6: PROEFBALANS

6.1 Proefbalans van Gholfwinkels vir September 2023

	Fol.	Debiet	Krediet
BALANSSTAATREKENING AFDELING			
Kapitaal	B1		45 000 ✓✓
Ontrekkings	B2	8 700 ✓	
Toerusting	B3	15 250	
Bank	B4	12 480	
Handelsvoorraad	B5	15 550 ✓	
Krediteurekontrole	B6		4 890 ✓
(A) NOMINALE REKENINGE AFDELING ✓			
Verkope	N1		20 500
Koste van verkope	N2	16 400 ✓	
Water en elektrisiteit	N3	2 920	
Telefoon	N4	1 590 ✓	
Huurinkomste			2 500 ✓
		72 890	☑* 72 890

[10]

LW.:

✓ – Punte moet slegs toegeken word as beide die korrekte besonderhede en die bedrag aan die regte kant is.

☑* – Ken 'n metodepunt toe as beide die totale dieselfde is.

25

TOTAAL AFDELING C: 25

TOTAAL: 70